

Ferieminner fra 40-50 årene

Mor var født og oppvokst i 'Tæsstun', sannen med 8 søsken. Men da Olaf Hofoss overtok, flyttet hun med foreldre og 2 søsken til Strand ved Åfloen.

Der tilbrakte jeg alle ferier fra jeg var 1 år, og mor og jeg var deri ca 3 mnd, til ut i september .

Det var krig , og i Oslo var det flyalarm ca 2 g i uken, jagerfly over hustakene og mye tid i tilfluktsrom. På Hofoss var det stiller og fredelig, aldri flyalarm , bare lyden av dyra, så vi merket ikke krigen på samme måte.

Og det var dyr på alle gårder, kuer ,griser,høner, og kaniner ,de formerte seg fort, så det var et ekstra tilskudd i matveien.

Jeg husker 'Butikken' med Aksel Larsen og Lars Lunder,de var brødre, men hadde ulike etternavn.

Aksel i hvit jakke og blyant bak øret, alltid blid, og stod bak disken, Lars med svart silkejakke, han var alvorlig, sa ikke stort, og hjalp til med varer.

Vi hentet melk i spann hos Valborg Landfastøyen på 'Kompanigar'n' eller hos Harda i Nordstun.

'Tippersankinga' kunne ikke starte før 1.Sept hadde tyskerne bestemt ,det var strengt! Da dro alle til skogs! Og mor og jeg rodde over på andre siden av Åfloen, mor var en kløpper til å plukke og å finne fran i skogen. Jeg fordrev tiden med å lage fjøs av pinner og kongler,

Fra fredssommeren 1945 ,husker jeg bursdagen til Trond 6.Juli . Mye unger ,alle tre fra 'Kampen', og gutta sparket fotball nede på jordet. Og vi fikk ekte bløtkake med krem, det hadde jeg aldr smakt, den tålte jeg ikke, så den kom opp igjen, dessverre.

Jeg husker 17. Mai 1945 i Oslo, da kom det en buss med 'Tæsstufolk' til oss. Vi skulle se på barneatoget for første gang på 6 år. Det regnet, men det betydde ikke noe! Vi fikk plass like ved slottet, og jeg fikk sitte på skuldren til Monrad, far til Dag og Hans, han var høy, se jeg hadde full oversikt!

Sommeren 1946 skjedde det store ting! Bussen til Øyermoen skulle kjøre til grensen og korresponderer med bussene fra Torsby, det ble populært og den avtalen varet i flere år!

Ténk å få komme til Sverige!! Like stort som å dra til USA i dag!

Mor og jeg dro sammen med Thora Nordby og Petra Noer. Vi måtte ha pass. Det var som et eventyr, butikker fulle av varer! Frukt, hermetikk, godteri, stoffer, klær! I Norge manglet vi alt.

Alle dro på kafeen for å forberede hjemturen. Mor hadde et kåpestoff tullet rundt kroppen, jeg et kåpefor og minst 2 par halvstrømper på beina. Petra hadde kjøpt en fotball til Per Gustav, den hadde hun på brystet, inne i anorakken (det var en lærball, ikke oppblåst) Det gikk bra!

På den tiden ble jeg kjent med Turid Høgberg barnebarnet til 'mjærnar'n', Viktor Høgberg.

Alle bodde i det lille, rød huset, ovenfor 'kvenna', uten strøm, og der var jeg alltid velkommen! Turid, Per og Wenche vokste opp der, men i 1955 flyttet de til Rasta, hvor Paul hadde bygget hus. Viktor var gått bort og Kristine flyttet til datter Ingrid.

Det var også både låve, løe og en 'kvenstall' der og der var det skrømt! I kvenna også, så jeg sprang fort forbi og oppover gutua når jeg hadde vært på besøk!

Vi badet også ofte i 'kvendammen', den var som det fineste basseng!

Under fløytinga ble Åfloen diger, og det var spennende å stå på dammen og følge tømmeret som buldret gjennosn og ned i åa! Og å se på fløyterkara som måtte løse opp vaser nede i åa, en farlig jobb!

Torbjørn overtok 'Butikken' etter onklene, og hadde mange kunder, også fra Sørroa, før Nilsson åpnet filial, Det var kortere vei til Hofoss, enn

til Hokåsen, for da gikk det vei fra Sørroa, forbi kvenna og opp gutta, nå er alt revet og gjengrodd.

Mor begynte å jobbe, så jeg var en del hos Signe og Harald 'Veivokter', mors bror på Fosshaug., sannen med Tore, barnebarnet. Vi elsket å spille kort og 'Monnopol'! Monopol var det gjesteveste, og vi fikk ofte besøk av Trond, ikke ganle gutten. Signe vasket golv og ville ha oss ut, 'skær de itte ut i dætta fine veret'? Nei, vi ville heller sette inne å spille 'Monnopol'!

Sommeren 1951 var vi på Strand for siste gang, da skulle Sine og Harald overta, Det var trist, men Karla trøstet meg, hun sa: 'du skær få være hos mæ, du', og slik ble det! Karla var utrolig snill!,

Fra 1952 ferierte jeg i 'Tæsstun', og da var jeg midt i i Hofoss sentrum! Der var det baker, butikk, kafé, pensjonat, og 3 busser, som passerte hele dagen. Og det var ingen holdeplasser på den tiden, det var bare å rekke ut handa.

Sigurd Nodby kjørte til Svulya, Ottar til Øyermoen, og Henry til Sletmoen, og han hadde i tillegg 'ærbesruta', til/fra Kongsvinger morgen / ettermiddag, bare å legge 1 krone på motorkassa.

Ottar kjørt postruta og den kom kl 12 Da var det stor trafikk inne og utenfor butikken, folk kom syklende eller gående. Ottar slengte postsekken på disken og Torbjørn skrev navn på hver eneste avis, Glåmdalen, og leste opp alle navn. Så var det posten, samme der, alt ble lest opp! Det var så spennende, jeg ventet på brev fra venninna i byen!

Karla var enestående, og jeg hjalp henne så godt jeg kunne, vasket gulv, skrelte 'pottisser'. Og Turid Høgberg og jeg var budeier, tok kveldsstellet, melket hver vår ku og separerte til slutt. Det var stas, vi gikk over veien med 'tøkle' og 'føkle' og hver vår 'bitte'.

Henry hadde en sjåfør som het Arne Smedtorpet og han bodde hos Minda Rismoen. Han pleide å kjøpe 'halvlodd' til seg sjøl og til folk på 'skogen'. Tror det var i 1954/55, da vant han førstegevinsten, det var 25 000 kr, tilsvarende ca 500 000 i dag! Mye penger, og han kjøpte seg en

Nash , en stor, lyseblå amerikaner. Og han ble veldig populær hos jentene! De sloss om å få sitte på! Anne Marit og jeg, fikk skyss 1 gang, til Roverud, det var stas! Det var jo ikke så mange biler på den tiden, og på Hofoss var det bare Oliver Noer, som hadde en Opel Kadett , og husholdersken var sjåfør.

1956 fikk Turid, en venienninne og jeg låne hytta i Kuberget. Det ryktes at det var jentene i hytta, så Bjørn Høgberget kom innom og spurte om vi ville være med på 'dømming' i Trøslie, skogmål for dugnad. Jo, det ville vi! Kvinnfolka rakte og 'kæra' brukte låen, og Therese Høgberget kokte lapskaus. I pausen drakk mannfolka noe hvitt fra en kaffekopp, og dette kalte de for 'mæsk', det var sats, før den ble brent. Vi jentene drakk bare saft og vann. En artig opplevelse!

1958 fikk vi også låne hytta, da hadde jeg med kjæresten Yngve, som jeg giftet meg med, og Turid hadde blitt sammen med broren Dag, de ble også gift, så vi ble svigerrinner. Disse to kom durende på en diger motorsykkel, og vi imponerte! Vi ga 'Snalhans' en flaske Brandy Special som takk for lånet, det var kun vin på vinmonopolet på Kongsvinger, i ordets rette forstand .

I 1959 var mor, jeg og min 3 mnd gamle babydatter på ferie hos Thora og Gunnar på Smestad. Nå er babyen 65 år!

Der fikk vi besøk av Petra og Berit fra Kampen, og de hadde med 'barselgraut', en stor kjele med rømmegrøt, slik skulle det være! Overraskende og veldig hyggelig!

Røttene mine er her på Hofoss. Derfor er det veldig fint at vi kan møtes her på den årlige 'Hofossdagen'.

Stor takk til Inger og Dag, og til dere andre frivillige, som sørger for at det blir en minnerikt dag, det ligger mye jobb bak!

Hofoss, 29, Juni 2024

Inger-Johanne Hofoss Beck